

Publicaziuns dalla vischnaunca, jamna 42

Votaziuns communalas, elecziuns dil cussegl naziunal e dil cussegl dils stans

L'urna principala en casa communal ei aviarta sco suonda:

Sonda, 17-10-2015 18.30–19.30

Dumengia, 18-10-2015 9.00–11.00

La documentaziun da votar duess mintga votant(a) haver obteniu. Cass cuntrari san ins s'annunziar immediatamein, denton **sil pli tard entochen venderdis, ils 16 d'october 2015, allas 17.00** tier l'administraziun communal (tel. 081 920 36 36).

Levgiament da votar

Mintga votant(a) ha la pussevkladad da dar giu sia vusch a scret. En gliez mument sto el/ella observar il suandont:

1. Emplenir ora ils cedels da votar e metter quels en la cuviarta da votar grisch e serrar giu ella.
2. Metter la cuviarta da votar grisch ensemen cun il certificat dil dretg da votar **suttascret** en la cuviarta alva, cun la quala Vus haveis obteniu la documentaziun da votaziun.
3. La cuviarta ch'ei adressada all'administraziun communal saveis Vus tarmetter cun posta (**supplicau da francar**) ni directamein fierer en la scaffa da brevs dalla casa communal.

Ils cedels da votar ston esser sil pli tard la sonda, ils 17 d'october 2015 allas 12.00 tier l'administraziun communal. Il certificat dil dretg da votar ei da suttascriber. **Senza Vossa suttascripziun cun agen maun ei la votaziun nunvaleivla.**

Suprastonza communal

Lubientscha da baghegiar

L'istanza da baghegiar ha concediu suandonta lubientscha da baghegiar:

Nr. 2015 – 1031.000

Marcus Berther-Janka, Via Buretsch 11, 7180 Disentis/ Mustér; construcziun d'ina remisa, parcella 23, Marias, 7186 Segnas.

Disentis/Mustér, ils 12 d'october 2015

Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Annunzias da baghegiar

All'istanza da baghegiar ei sin fundament digl art. 64, alinea 2 dalla lescha da baghegiar e digl art. 40 dall'ordinaziun davart la planisaziun dil territori dil cantun Grischun OPT vegniu annunziou suandonts projects:

Nr. 2015 – 2084.000

Claustra da Mustér, Via Claustra 1, 7180 Disentis/ Mustér; nova lingia d'aua pil baghetg d'economia sin parcella 1750, Sontget, 7180 Disentis/Mustér.

Nr. 2015 – 2085.000

Werner Schmed, Via Gonda 14, 7180 Disentis/Mustér; spazzar il baghetg 117B, parcella 843 a Raveras, 7180 Disentis/Mustér.

Encunter quellas decisiuns san ins protestar a scret enteifer 20 dis dapi la publicaziun alla supras-tonza communal.

Disentis/Mustér, ils 12 d'october 2015

Uffeci da baghegiar Disentis/Mustér

Radunonza d'orientaziun davart la situaziun finanziaria dalla vischnaunca e la nova fossa comunabla

A caschun da sia seduta dils 9 d'october 2015 ha il cussegl da vischnaunca tractau l'analisa dallas finanzas communalas. Per era orientar la populaziun davart l'actuala e futura situaziun finanziaria da nossa vischnaunca, envida la suprastonza communalada ad ina radunonza d'orientaziun che ha liug **mesjamna, ils 28 d'october 2015** allas 20.15 en halla Cons. Alla fin dalla seduta vegn aunc informau davart la nova fossa comunabla e l'organisaziun da tala. Tuts interessai ein cordialmein envidai all'orientaziun.

Suprastonza communalada

Cussegl da vischnaunca Analisa dallas finanzas communalas

En sia seduta dils 9 d'october 2015 ha il cussegl da vischnaunca sut il tgamun dad Edgar Durschei tractau l'analisa dallas finanzas communalas. Avon la seduta ha il cussegl da vischnaunca priu investa dalla cuschina nova en casa da scola Cons. La suprastonza communalada ha elaborau ina profunda analisa dallas finanzas communalas. Grazia agl augment dils peis da taglia decidi ils 24 da fevrer 2008, mesiras da spargn permanentas ed entradas extraordinarias (p.ex. vendita d'energia, ulivaziun da finanzas sco era il retuorn a tschep dall'Ovra Russein) eis ei stau pusseivel da reducir marcantamein il deivet dalla vischnaunca. Igl onn 2006 muntava il deivet netto aunc a 17,4 milliuns francs ni varga frs. 8000.– per persuna. Per la fin 2014 ei il deivet netto sereducius sin 3,9 milliuns francs ni rodond frs. 1800.– per persuna. Il deivet actual schai en ina grondezia responsabla. La media da tuttas vischnauncas dil Grischnun ei denton marcantamein megliera cun in dabien da frs. 1000.– per persuna. Plinavon ha la vischnaunca saviu sbassar ils tscheins passivs, quei grazia alla sminuaziun dils deivets e la reducziun dils tscheins. Quels dus effects positivs han menau ad in tscheins netto lev positiv. Per la canalisaziun e la serenera vegn ina finanziaziun speciala applicada. Tenor quei principi ston las expensas dil quen current vegnir finanziaziun cun las taxas da diever. Dapi 2003 ei quei buca pli il cass. Gia avon plirs onns ha la cumissiun da gestiun fatg attents sin quei fatg e giavischau ina correctura. Ton la legislativa sco era l'executiva ein pertschartas ch'in augment dallas taxas da diever ei inevitabels per satisfar allas prescripziuns e per evitar pli gronds deivets. Las bassas taxas (per colligiaziun e diever) en cumparegliaziun cun autras vischnauncas turisticas en Surselva ei il motiv che la vischnaunca da Mustér sa buca crear reservas. Aschia incassescha la vischnaunca da Mustér mo rodond la mesadad dalla taxas da diever dalla vischnaunca da Breil e rodond 50% pli pauc ch'ella vischnaunca da Tujetsch. Omisduas vischnauncas bilanzeschan in dabien dalla finanziaziun speciala canalisaziun/serenera. Per saver far ina calculaziun seriusa dalla taxas han ins elaborau in plan d'investiziun per ils proxims onns. Entochen 2040 stuein nus quintar cun investiziuns da 20 milliuns francs. La plipart dallas investiziuns occuoran ils proxims tschun onns cun rodond 5 milliuns francs. Senza in augment dallas taxas seresulta in deivet buca responsabel e las generaziuns futuras ston per saver finanziaziun nos deivets augmentar surproporzionalmein las taxas. Igl augment ei corrispudentamein era in act da responsabladad visavi nos vegnentssuenter. En cumparegliaziun cun vischnauncas turisticas vischinontas ei in augment considerabel dallas taxas da diever inevitabels e quei independent da midadas dil pei da taglia. Il cussegl da vischnaunca ha cun 14 encunter 1 vuschs decidiu da preparar la revisiun parziala dil regulativ da taxas tier la lescha davart igl allontament e la purificaziun dallas auas cun in augment dallas taxas fundamentalas da diever da 50% e dalla taxa da consum da 50 rp./m³ sin 60 rp./m³. Cheutras san las entradas vegnir augmentadas per rodond frs. 200 000.– per onn. Precedentamein vegn la fatschenta aunc suttamesa al survigilader da prezis per examinaziun. Per saver presentar al cussegl da vischnaunca avon la tractaziun dil preventiv 2016 e dil plan da finanzas 2017–2021 in'analisa dallas finanzas communalas ha la suprastonza communalada anticipau uonn las preparativas da quels impurtonts mieds da planisaziun. Visavi igl onn 2008 ein numerusas expensas s'augmentadas (p.ex. cuosts da sanadad, scolaesser e susteniments socials) e las entradas cun tier la vendita d'energia sesminuidas marcantamein. Aschia ein las plientradas entras igl augment da taglia vegnididas absorbidas. A vesta dallas perspectivas ordvart negativs stuein nus quintar cun entradas pli mudestas. Cun mantener ils peis da taglia eis ei pusseivel da finanziaziun futuras investiziuns e mantener igl equiliber finanziel. Ord quei motiv propona la suprastonza communalada da fixar ils peis da taglia sco tochen dacheu. La cumissiun da gestiun taxescha ina reducziun dils peis da taglia per buca responsabla. In svilup dallas finanzas communalas cun

reducir ils peis da taglia per la taglia sin entrada e possess da 120% sind 105% e la taglia sin schischom da 1,7‰ sin 1.5‰ havess per consequenza che la survigilanza cantunala dallas finanzas vegness activa. Sebasond sin art. 67 dalla constituziun cantunala sa quei menar entochen metter la vischnaunca sut curatella. Talas mesiras stuein nus evitar. Las conclusiuns d'ina reducziun dil pei da taglia fussen ina reducziun massiva da tuttas prestaziuns dalla vischnaunca cumbinadas cun relaschadas da personal, quei che fagess grond donn a convischins e communidad e reducess l'attractividad da nosa vischnaunca sco liug da habitar e da vacanzas. Suenter ina interessanta e constuctiva discussiun ha il cussegl da vischnaunca decidiu cun 12 encunter 3 vuschs da preparar il preventiv 2016 cun in pei da taglia sin las entradas e la facultad da 120% dalla taglia cantunala ed in pei da taglia per la taglia sin schischom da 1,7‰ (sco tochen dacheu) cun incaricar la suprastonza communal da presentar ulteriuras mesiras per migliurar presistentamein la situaziun finanziaria. Per orientar era la populaziun davart l'actuala e futura situaziun finanziaria da nosa vischnaunca, envida la suprastonza communal ad ina radunonza d'orientaziun che ha liug mesjamna, ils 28 d'october 2015 allas 20.15 en halla Cons. Alla fin dalla seduta ha il president dil cussegl da vischnaunca Edgar Durschei surdau alla suprastonza communal ina moziun per in studi da realisabladad pertuccont ina colligiazium dils uclauns Segnas-Acletta cun ina via per promover l'attractividad e la mobilitad dils uclauns. Plinavon duei il studi cuntener propostas co sliugar igl access naven dalla scola Segnas entochen a Peisel cun camiuns ed autocars.

Suprastonza communal

Scaldaments mobilis el liber

«Bulius da scaldar, radiaturs, radiaturs d'infratgietschen eav.»

Tenor art. 11, al. 2 dalla lescha cantunala d'energia en cumbinaziun cun art. 33 dall'ordinaziun cantunala d'energia ha il departament da construcziun, traffic e selvicultura dil Grischun relaschau suandonta disposiziun:

1. Per mintga apparat da scaldar mobil – gas, electricidad ed ieli – che vegn duvraus el liber per intents commercials e che ha ina prestaziun da scaldar da maximalmein 14 kW sto vegnir cumpensau ina tonna CO₂. Per apparats cun ina prestaziun da sur 14 kW e cun ina prestaziun da scaldar maximala da 28 kW sto vegnir cumpensau duas tonnas CO₂ e per apparats cun ina prestaziun da scaldar maximala da sur 28 kW sto vegnir cumpensau treis tonnas CO₂ eav. Silmeins 20 % dall'immissiun CO₂ sto vegnir cumpensada en Svizra. Per scaldaments en tenda valan las medemas pretensiuns sco pils scaldaments el liber.
2. Per mintga tonna che sto vegnir cumpensada sto vegnir taccau ina vignetta vid igl apparat da scaldar. Ina vignetta vala mintgamai in onn naven digl 1. da settember entochen ils 31 d'uost. L'obligaziun da cumprar ina vignetta exista naven dall'emprema gada ch'igl apparat da scaldar mobil vegn mess en funcziun durant la perioda da scaldar respectiva.
3. La cumpensaziun dall'immissiun da CO₂ succeda entras il gestiunari ni entras la vischnaunca.
4. Sch'ils gestiunaris cumpenseschan sez l'immissiun da CO₂, vegn la vignetta concedida gratuitamein entras la vischnaunca. La cumpensaziun sto vegnir cumprovada cun in certificat d'ina interpresa specialisada sil sector dalla cumpensaziun da CO₂ (p.ex. myclimate). Per apparats da scaldar electrici po l'obligaziun da cumpensar l'immissiun da CO₂ era vegnir ademprida, sch'ei vegn applicau – per mintga tonna CO₂ che sto vegnir cumpensada – cumprovadamein 4500 kWh d'electricidad ch'ei vegnida producida cun energias regenerablas.
5. Sch'ils gestiunaris cumpenseschan buca sez l'immissiun da CO₂, ston els cumprar tier la vischnaunca ina vignetta per mintga tonna CO₂ che sto vegnir cumpensada. Il prezi per vignetta importa 60 francs.
6. Las vischnauncas impundan igl entir recav dalla vendita da vignettas per cumpensar l'immissiun da CO₂. Igl uffeci d'energia e traffic metta a disposiziun in agid d'execuziun per las vischnauncas.

7. Per decretar sancziuns en cass da cuntravenziuns, en special incassar multas, ein las vischnauncas responsablas (art. 36 s. LEG).

Las vignettas san vegnir retratgas tier l'administraziun communalala.
Disentis/Mustér, ils 15 da settember 2015

Suprastonza communalala Disentis/Mustér

Sera da troccas a Mustér

Nus lein puspei envidar ad ina sera da troccas per in e scadin. L'emprema sera ha liug **mardis, ils 20 d'october 2015 naven dallas 19 00 el hotel «La Furca»**. Era novizs che vulan emprender da dar troccas ein cordialmein beinvegni.
Cordialmein envidan

Gion Michel Flepp, Marco e Romeo Schmed

Corporaziun d'aua «Las Fontaunas» Mumpé Medel

Di dallas portas aviartas dil niev reservoir a Vitgava, sonda ils 24 d'october 2015 dallas 10.00–14.00. Caschun da prender investa d'in reservoir d'aua da material sintetic.
Cordialmein envida

la suprastonza

Corporaziun manteniment da vias Mompé Medel

Invit radunonza generala dalla corporaziun manteniment da vias venderdis, ils 30 d'october 2015 allas 20.15 el local dall'Uniun da scursalar Mompé Medel.

Tractandas

1. Elecziun d'in dumbravuschs
2. Protocol
3. Rapport dil president
4. Rendaquen per 2014
5. Rapport diils revisurs ed approbaziun dil quen
6. Elecziuns
7. Varia

Cordialmein envida

la suprastonza

Uniun samaritana Mustér

Gliendisdis, ils 26 d'october 2015 s'entupein nus allas 19.30 avon halla Cons.
Il referat che l'Uniun samaritana Tujetsch ha organisau vala per nus sco exercezi meinsil e ha liug allas 20.00 en l'aula dalla casa da scola Sedrun.
A stedia participaziun envida

la presidenta

Uniun samaritana Mustér

Schubergiar e rugalar igl aparat d'udida

Gliendisdis, ils 26 d'october 2015 saveis Vus schar schubergiar e rugalar Vies aparat d'udida:

9.15–10.15 en Casa sogn Martin a Trun

10.45–11.30 en Casa sogn Giusep a Cumpadials

13.30–15.15 el Puntreis, Center da sanadad a Mustér

Las firmas Amplifon ni Jäggi da Cuera/Glion, cun Arthur Jacomet, fan quei survetsch per tuts interessents gratuitamein. Ei drova negina annunzia.